

De vier karakteristieken van de surveillance capitalism

Gedragsdata als grondstof

Gedragsdata vormt de basis van het hele model. Bij veel gratis diensten wordt de dagelijkse activiteit van gebruikers verzameld en gebruikt als waardevolle data. Dit gebeurt vaak zonder dat gebruikers zich volledig bewust zijn van welke gegevens worden verzameld en waarvoor deze worden gebruikt.

Gedragssurplus

De gegevens die van gebruikers worden verzameld, gaan vaak verder dan wat nodig is om een website of dienst goed te laten werken. Deze extra data kan worden gebruikt om een uitgebreider beeld van iemands gedrag, interesses en voorkeuren te vormen en zo een profiel van de gebruiker op te stellen.

Voorspellingsproducten

De verzamelde gegevens worden geanalyseerd en gebruikt om voorspellingen te doen over wat mensen in de toekomst mogelijk nodig hebben of interessant vinden. Deze voorspellingen worden vooral gebruikt om advertenties beter af te stemmen op de interesses en het gedrag van gebruikers.

Gedragssturing

Platforms voorspellen niet alleen wat gebruikers gaan doen, maar proberen hun gedrag ook te beïnvloeden. Dit gebeurt bijvoorbeeld via notificaties, aanbevelingen en algoritmen die ervoor zorgen dat gebruikers langer blijven kijken of klikken. Zo wordt het gedrag van gebruikers steeds meer in een bepaalde richting gestuurd.